

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

فقه و حقوق اسلامی

Islamic Jurisprudence

مقطع کارشناسی پیوسته

گروه علوم انسانی

پیشهادی دانشگاه شهید باهنر کرمان

بیت

نام رشته: فقه و حقوق اسلامی

عنوان گرایش:

گروه: علوم انسانی

دوره تحصیلی: کارشناسی پیوسته

کارگروه تخصصی: فقه و حقوق

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: دانشگاه شهید باهنر کرمان

تاریخ تصویب: ۱۴۰۷/۰۷/۰۹

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی پیوسته رشته فقه و حقوق اسلامی، در جلسه شماره ۱۶۷ تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۹ کمیسیون برنامه ریزی درسی، محتوا و سرفصل رشته‌های تحصیلی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی، بر اساس برنامه درسی رشته فقه و حقوق اسلامی مصوب تاریخ ۱۳۹۶/۰۹/۱۹ شورای عالی برنامه ریزی بازنگری شده است.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر قاسم عموعابدینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دکتر رضا نقی زاده

مدیرکل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی

و دبیر کمیسیون

برنامه درسی
بازنگری شده
دوره کارشناسی

رشته فقه و حقوق اسلامی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	فصل اول: مشخصات کلی برنامه
۷	فصل دوم: جدول دروس
۹	فصل سوم: سرفصل‌ها
۱۰	الف) دروس پایه
۲۱	ب) دروس تخصصی
۶۳	ج) دروس اختیاری

فصل اول
مشخصات کلی برنامه

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی

۱. مقدمه:

به منظور هماهنگ ساختن آموزش رشته فقه و حقوق اسلامی در دانشگاه‌های مجری این رشته (به جز دانشگاه‌های حوزه‌ای) و منطبق ساختن آن با آیین نامه‌های شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری کارگروه علوم حوزه‌ای اقدام به بازنگری و تدوین برنامه و سرفصل دروس مرتبط، با مشخصات زیر نموده است. باید متذکر شد که تلاش کارگروه معطوف به حفظ عناوین دروس برنامه مصوب گذشته بوده است و اصلاحاتی که در برنامه صورت گرفته است ناظر به تغییراتی در تعداد واحدها و کیفیت و غنابخشی سرفصلها مبتنی بر چهار شاخص اسلامیسازی، بومیسازی، روزآمدی و کارآمدی این سرفصلها و افزودن برخی دروس جدید بوده است.

۲. تعریف و هدف:

دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی یکی از دوره‌های آموزشی در نظام آموزش عالی است و هدف آن آموزش رشته حقوق مبتنی بر فقه اسلامی، فرهنگ و عرف اسلامی - ایرانی و مسائل حقوقی جدید به منظور ارتقاء دانش حقوق اسلامی می‌باشد و برای رفع نیازمندیهای قضایی، وکالت دعاوی، مشاوره و کارشناسی حقوقی در قوه قضاییه، وزارتخانه‌ها و دستگاههای اجرایی و بخش خصوصی در جهت کمک به احقاق حقوق اشخاص در سطح داخلی و بین المللی؛ کارشناسان آشنا با مبانی اسلامی را تربیت می‌کند.

۳. اهمیت و ضرورت:

ضرورت و اهمیت تشکیل این دوره، نیاز کشور به داشتن قضات، وکلا و کارشناسان حقوقی آشنا با مبانی فقه اسلامی در سطح داخلی و بین المللی است. از این رو ایجاد و اجرای درست این رشته میتواند نیازهای کشور را در این زمینه تأمین کند. همچنین در سطح تخصصی این رشته و در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری، گرایشهای فقهی و حقوقی مختلفی وجود دارد که ابعاد گسترده نظری و عملی را مورد پژوهش و بررسی قرار می‌دهد.

۴. تعداد و نوع واحدهای درسی دوره:

تعداد کل واحدهای دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی ۱۳۹ واحد به شرح زیر می‌باشد:

- دروس عمومی ۱۲

- دروس پایه ۲۴

- دروس تخصصی ۹۳

- دروس اختیاری ۱۰ واحد از ۲۰ واحد

۵. نقش، توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان:

فارغ التحصیلان این رشته با دارا بودن شرایط مقتضی، به طور نسبی درباره حقوق اسلامی و عرفی به کسب دانش و تخصص می‌پردازند، به گونه‌ای که در پایان این دوره زمینه لازم جهت ادامه تحصیل در گرایشهای مختلف مقطع کارشناسی ارشد رشته‌های فقه و حقوق اسلامی و حقوق عرفی برای آنان فراهم می‌شود و خواهند توانست در جهت تحقق اهداف مذکور در این برنامه و پیشبرد فرهنگ دینی جامعه نقش مؤثری را ایفا نمایند. علاوه بر این، فارغ التحصیلان این رشته، توانایی‌ها و شایستگی‌هایی همچون فعالیت در منصب قضاوت و مستشاری دادگاه، مشاغل قضایی دادسرا، دفاتر و ادارات ثبت اسناد و املاک، وکالت و مشاوره حقوقی و تدریس دروس مربوط در آموزش و پرورش را کسب می‌نمایند.

و ضوابط ورود به دوره:

دارا بودن شرایط عمومی، داشتن مدرک دیپلم در یکی از رشته‌های دوره دبیرستان و قبولی در آزمون سراسری طبق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای اتباع ایرانی و خارجی

۷. طول دوره و شکل نظام:

حداقل و حداکثر تحصیل در این دوره مطابق ضوابط و آیین‌نامه‌های آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و اصولاً کلیه دروس در ۸ نیمسال تحصیلی ارائه می‌گردد. طول هر نیمسال ۱۶ هفته است و ساعت دروس اصولاً بر مبنای هر واحد یک ساعت در هفته می‌باشد.

فصل دوم
جدول دروس

ادامه دروس تخصصی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی		
تاریخ فقه و فقهها	۲	ندارد
حقوق اساسی	۲	ندارد
حقوق اداری	۲	ندارد
حقوق مدنی (۱)	۲	ندارد
حقوق مدنی (۲)	۲	حقوق مدنی (۱)
حقوق مدنی (۳)	۲	حقوق مدنی (۲)
حقوق مدنی (۴)	۲	حقوق مدنی (۳)
حقوق مدنی (۵)	۲	حقوق مدنی (۴)
حقوق مدنی (۶)	۲	حقوق مدنی (۵)
حقوق تجارت (۱)	۲	مقدمه علم حقوق
حقوق تجارت (۲)	۲	حقوق تجارت (۲)
حقوق بین الملل عمومی	۲	ندارد
حقوق بین الملل خصوصی	۲	حقوق بین الملل عمومی
این دادرسی مدنی (۱)	۲	ندارد
این دادرسی مدنی (۲)	۲	بین دادرسی مدنی (۱)
این دادرسی مدنی (۳)	۲	بین دادرسی مدنی (۲)
حقوق جزای عمومی (۱)	۲	ندارد
حقوق جزای عمومی (۲)	۲	حقوق جزای عمومی (۱)
حقوق جزای اختصاصی (۱)	۲	ندارد
حقوق جزای اختصاصی (۲)	۲	حقوق جزای اختصاصی (۱)
این دادرسی کیفری (۱)	۲	حقوق جزای عمومی
این دادرسی کیفری (۲)	۲	این دادرسی کیفری (۱)
جمع :	۹۳	
د) دروس اختیاری دوره کارشناسی فقه و حقوق		
فقه پزشکی	۲	حقوق مدنی (۴)
فقه سیاسی	۲	حقوق اساسی
فقه اقتصادی	۲	ندارد
روش تحقیق	۲	ندارد
اخلاق حقوق و فضا	۲	ندارد
کار آموزشی قضایی	۱	این دادرسی مدنی (۳)
حقوق کار	۲	ندارد
حقوق ثبت	۲	ندارد
ادله اثبات دعوی	۲	حقوق مدنی (۴)
حقوق تطبیقی	۲	ندارد
جمع :	۲۰	

الف) دروس عمومی دوره کارشناسی فقه و حقوق		
نام درس	تعداد واحد	پیش نیاز
ادبیات فارسی (فارسی عمومی)	۳	ندارد
زبان انگلیسی عمومی	۳	ندارد
تربیت بدنی (۱)	۱	ندارد
تربیت بدنی (۲)	۱	تربیت بدنی (۱)
تعلیم و تربیت اسلامی	۲	ندارد
جمعیت و دانش خانواده	۲	ندارد
جمع :	۱۲	
ب) دروس پایه دوره کارشناسی فقه و حقوق		
تفسیر قرآن (آیات الاحکام)	۲	ندارد
ادبیات عرب ۱ (صرف)	۲	ندارد
ادبیات عرب ۲ (نحو)	۳	ادبیات عرب ۱
منطق فقه و حقوق	۳	ندارد
مقدمه علم حقوق	۲	ندارد
مبانی اصول فقه	۳	ندارد
مستلذات الحدیث	۱	ندارد
کلام	۲	ندارد
کلام اسلامی ۲	۲	کلام اسلامی ۱
زبان تخصصی (۱)	۲	ندارد
زبان تخصصی (۲)	۲	ندارد
جمع :	۲۴	
ج) دروس تخصصی دوره کارشناسی فقه و حقوق		
اصول فقه (۱)	۴	ندارد
اصول فقه (۲)	۴	اصول فقه ۱
اصول فقه (۳)	۴	اصول فقه ۲
فقه عبادی	۴	ندارد
عقود معین (۱)	۴	ندارد
عقود معین (۲)	۳	عقود معین ۱
فقه شمعان	۲	ندارد
فقه قضایی	۲	عقود معین ۲
فقه خانواده	۴	ندارد
اموال شخصیه	۴	فقه خانواده
فقه جزائی (۱) حدود	۲	
فقه جزائی (۲) قصاص و دیات	۲	فقه جزائی ۱
فقه تطبیقی	۲	ندارد
قواعد فقه	۲	اصول فقه ۴
قواعد فقه مدنی	۲	قواعد فقه مدنی
قواعد فقه مدنی	۲	قواعد فقه مدنی

- * دانشجو ملزم است کلیه واحدهای عمومی، پایه و تخصصی را انتخاب کند و بگذراند.
- * دانشجو می‌بایست در طول دوره کارشناسی حداقل ۱۰ واحد از دروس اختیاری را بگذراند.
- * در موارد ضرورت با تصویب گروه آموزشی، هریک از دروس دارای پیش‌نیاز می‌تواند همزمان با دروس پیش‌نیاز ارائه گردد.
- * کلیه دروس تک واحدی اختیاری دو ساعت در هفته ارائه خواهد شد.
- * دروس چهار واحدی حداقل در دو زمان جدا برگزار می‌شود.

